

Problema 4. Fie $n \geq 2$ un număr natural. Avem n cartonașe pe care sunt scrise numerele de la 1 la n și n urne, și ele numerotate de la 1 la n . În fiecare urnă se introduce câte unul din cartonașe, apoi, pentru fiecare urnă, se face suma dintre numărul urnei și cel scris pe cartonașul aflat în urnă.

a) Arătați că dacă n este număr par, printre cele n sume calculate, vor exista două care dau același rest la împărțirea cu n .

b) Arătați că oricare ar fi $n > 2$ un număr natural impar, distribuirea cartonașelor în urne se poate face în așa fel încât cele n sume să dea resturi diferite la împărțirea cu n .

Soluție:

Presupunem contrariul, anume că există un mod de a introduce cartonașele în urne fără ca două dintre cele n sume să dea același rest la împărțirea cu n . Asta înseamnă că cele n sume dau resturile $0, 1, 2, \dots, n-2$ și $n-1$ la împărțirea cu n , deci suma celor n sume dă același rest ca și $0 + 1 + 2 + \dots + (n-1) = \frac{n(n-1)}{2}$ la împărțirea cu n . Dacă $n = 2k$, această sumă este $k(2k-1) = 2k(k-1) + k$ și dă restul $k = \frac{n}{2}$ la împărțirea cu n .

Pe de altă parte, suma celor n sume este de fapt $(1 + 2 + \dots + n) + (1 + 2 + \dots + n) = n(n+1)$ care este divizibilă cu n , prin urmare, presupunând concluzia falsă și calculând în două moduri o anumită cantitate am obținut rezultate diferite, contradicție care arată că presupunerea făcută este falsă.

b) Putem introduce cartonașele în urne în felul următor: cartonașul cu numărul m merge în urna cu numărul m . Astfel, cele n sume vor fi $2, 4, 6, \dots, 2n$. Aceste numere dau resturi diferite la împărțirea cu n deoarece, dacă $n \mid 2i - 2j$ cu $1 \leq j < i \leq n$, atunci $(n, 2) = 1$ implică $n \mid i - j$, ceea ce nu se poate deoarece $0 < i - j < n$.